

دانشکده بهداشت - گروه آمار و اپیدمیولوژی

❖ نام درس: روشهای اپیدمیولوژی	❖ تعداد واحد: ۲ واحد
❖ دوره: کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی	❖ مدت زمان ارائه درس: ۳۴ ساعت
❖ مدرس: دکتر نیره امینی ثانی	❖ پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی

اهداف کلی

در پایان دوره دانشجویان باید موارد زیر را فرا گیرد:

۱. انواع منابع سوگرایی را تشخیص دهد.
۲. سوگرایی انتخاب را در متون و مقالات مرتبط تشخیص دهد.
۳. سوگرایی اندازه گیری را در متون و مقالات مرتبط تشخیص دهد.
۴. معیارهای مخدوش کنندگی را تعریف کند.
۵. روشهای کنترل مخدوش کننده ها را بیان کند.
۶. Effect modifier را تعریف نموده و روشهای شناسایی آن را بیان نماید.
۷. با روش انجام یک مطالعه مروری نظام مند آشنا شده و قادر باشد این مطالعات را ارزیابی نماید.
۸. با متآنالیز آشنا شده و نتایج آن را ارزیابی نماید.
۹. قادر باشد تا با استفاده از چک لیست های مناسب انواع مطالعات اپیدمیولوژیک را بطور انتقادی ارزیابی نماید

❖ هدف کلی ۱

آشنایی منابع متداول سوگرایی

• اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع سوگرایی را نام ببرد
- سوگرایی انتخاب و انواع متداول آنرا را شرح دهد.
- سوگرایی اطلاعات و انواع متداول آنرا را شرح دهد.
- سوگرایی اندازه گیری و روشهای کنترل آنرا را نام ببرد

❖ هدف کلی ۲

شناسایی سوگرایی انتخاب

• اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- انواع متداول سوگرایی انتخاب را شناسایی کند
- سوگرایی انتخاب را در متون و مقالات داده شده ردیابی نماید.
- سوگرایی انتخاب را در مطالعات مقطعی شرح دهد
- سوگرایی انتخاب را در مطالعات مورد-شاهدی شرح دهد
- سوگرایی انتخاب را در مطالعات همگروهی شرح دهد
- سوگرایی انتخاب را در مطالعات کارآزمایی بالینی شرح دهد

❖ هدف کلی ۳

آشنایی با سوگرایی اندازه گیری

• اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- سوگرایی اندازه گیری و منابع آن را در مطالعات تعیین کند
- دسته بندی نادرست ف انواع آن و اثرات آن را بر اندازه ارتباط معلوم نماید
- دلایل سوگرایی اندازه گیری را ذکر نماید.
- راههای کنترل سوگرایی اندازه گیری را با ذکر مثال بیان نماید

❖ هدف کلی ۴

آشنایی با مخدوش کنندگی

• اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با استفاده از معیارهای مناسب عامل مخدوش کننده را تعیین نماید
- روشهای کنترل مخدوش کنندگی را بیان کند
- با استفاده از روش طبقه بندی مخدوش کنندگی را کنترل نماید
- آزمونهای آماری مناسب برای کنترل مخدوش کنندگی را نام ببرد و نتایج آنها را تفسیر نماید
- مطالعات اپیدمیولوژیک را از نظر وجود مخدوش کنندگی و راههای کنترل آن ارزیابی نماید

❖ هدف کلی ۵

آشنایی با **effect modifier**

• اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با استفاده از معیارهای مناسب **effect modifier** را تعیین نماید
- روشهای کنترل **effect modifier** را بیان کند
- فرق **effect modifier** با مخدوش کننده بیان نماید

○ آزمونهای آماری مناسب برای کنترل effect modifier را نام ببرد و نتایج آنها را تفسیر نماید

❖ هدف کلی ۶

آشنایی با مطالعات مرور سیستماتیک

• اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- طراحی یک مطالعه مروری سیستماتیک را بشناسد
- روش انجام یک مطالعه مروری سیستماتیک را بیان کند
- فرق یک مطالعه مروری سیستماتیک و مروری ساده را از نظر طراحی بیان کند

❖ هدف کلی ۷

آشنایی با متاآنالیز

• اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- با موارد استفاده متاآنالیز آشنا شود
- نتایج یک متاآنالیز در مثالهای داده شده تفسیر نماید
- مفاهیم هتروژنیتی، random and fixed model, forest plot را تعریف نماید

❖ هدف کلی ۸

آشنایی با ارزیابی انتقادی یک مطالعه اپیدمیولوژیک

• اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- معیارهای یک ارزیابی انتقادی را بیان کند

- انواع مطالعات اپیدمیولوژیک را بطور انتقادی ارزیابی نماید
- با استفاده از چک لیست های مناسب مطالعات داده شده را ارزیابی نماید

روش آموزش

- آموزش تئوری: این روش شامل تدریس استاد به صورت سخنرانی و پرسش و پاسخ خواهد بود
- آموزش عملی: حل مسئله و ارایه مثالهای از مقالات بصورت کار عملی خواهد بود
- ❖ وسایل کمک آموزشی شامل ویدئو پروژکتور و وایت بورد
- ❖ شرایط اجراء
- امکانات آموزشی بخش شامل ویدئو پروژکتور، سالن کامپیوتر
- آموزش دهنده : اساتید گروه آمار زیستی

منابع اصلی درس

Penny Webb and Chris Bain. Essential Epidemiology: an introduction for Students and Health professionals. 2nd edition. Cambridge Medicine, 2012.

نحوه ارزشیابی

دانشجو بر اساس دو روش زیر ارزشیابی خواهد شد:

- **آزمون تشریحی**: در این قسمت دانشجو بر اساس کوئیز، امتحان میان ترم و امتحان پایان ترم که به صورت کتبی برگزار خواهد شد ارزشیابی خواهد شد.
- **آزمون عملی**: در این قسمت دانشجو بر اساس مقالات و تکالیفی که در اختیار وی قرار میگیرد و تحلیل خواهد کرد و بر این اساس ارزشیابی خواهد شد.

نحوه محاسبه نمره کل

- نمره کل بر اساس ۳۰ درصد تکالیف، ۶۰ درصد امتحان پایان ترم، ۱۰ درصد ارائه یک مقاله به صورت سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ خواهد بود.
- *** دانشجو باید ۵۰ درصد نمره پایان ترم را اخذ نماید تا قبول محسوب شود.

❖ مقررات :

- حداقل نمره قبولی: ۱۴ از بیست
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس: بر اساس دستور العمل معاونت آموزشی برای یک درس

جدول زمان بندی درس روش های اپیدمیولوژی

سرفصل مطالب	ساعات مورد نیاز	نحوه ارائه	امکانات آموزشی	روش ارزشیابی
منابع متداول سوگرایی	۲	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور، وایت برد	آزمون تشریحی
سوگرایی انتخاب	۶	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور، وایت برد	آزمون تشریحی
سوگرایی اندازه گیری	۴	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور، وایت برد	آزمون تشریحی
مخدوش کنندگی	۴	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور، وایت برد	آزمون تشریحی
راههای کنترل مخدوش کنندگی	۲	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور، وایت برد	آزمون تشریحی
Effect modifier	۴	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور، وایت برد	آزمون تشریحی
مرور سیستماتیک	۴	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور، وایت برد	آزمون تشریحی
منا آنالیز	۴	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور، وایت برد	آزمون تشریحی
ارزیابی انتقادی یک مقاله پژوهشی	۴	سخنرانی پرسش و پاسخ	ویدیو پروژکتور، وایت برد	آزمون تشریحی